

Innehåll

Att titta tillbaka allt viktigare för att kunna blicka framåt.....	2
Sven-Eric Juhlin in memoriam	3
Impressionisten Auguste Renoir (1841-1919)	3
Dövmuseum blir verklighet	4
Kommande seminarium	4
Dansk skrift om handikappolitik 1933-1980.....	6

Att titta tillbaka allt viktigare för att kunna blicka framåt.

Materialet som vi i HHF tagit fram genom seminarierna om *välfärd och välstånd* samt nu senast boken *Inget om oss utan oss* om framtagandet av FN-konventionen för personer med funktionsnedsättning (CRPD) visar på hur viktigt det är att se tillbaka på det som vi har gjort för utvecklingen i förhållande till hur vi hanterar utvecklingen idag av samhällsområden som berör livsförutsättningarna för personer med funktionsnedsättning.

Ett sådant område är LSS-lagstiftningen som nästa år fyller 30 år och som vi ska uppmärksamma på något sätt. Den här lagstiftningen har för många personer inneburit en möjlighet till ett självständigt liv trots omfattande funktionsnedsättningar. Nu vet vi att det är en stor debatt kring reformens användning idag och framöver.

Nu pågår en utställning på Folkrörelsearkivet i Uppsala utifrån boken om CRPD och den 12 december är det en presentation av boken på museet kl. 18.

I början på nästa år planerar HHF att ordna ett seminarium där vi kombinerar seminarierna om välstånd och välfärd med boken om CRPD. Båda visar resultatet av en positiv utveckling under senare hälften av 1900-talet. Hur ser utvecklingen ut idag?

När det gäller det tänkta hjälpmedelsprojektet fortsätter arbetet men som vi meddelat tidigare har vi fått anledning att skjuta fram det projektet. Vi räknar med att ha ett möte med olika intressenter i början på januari.

Som vanligt vill vi gärna se att vi blir fler medlemmar och det kan du som redan är medlem hjälpa oss med. Med tanke på det intresse som faktiskt finns för vår historik borde vi vara betydligt fler än vi är nu.

Avslutningsvis vill jag och hela styrelsen tacka för det gångna året och önska alla läsare en God Jul och ett Gott Nytt År.

Jan-Peter Strömgren

Ordförande

Sven-Eric Juhlin in memoriam

Industridesignern Sven-Eric Juhlin har gått bort vid en ålder av 83 år. Innan han började sin utbildning vid Konstfack hade han hunnit med att ta en ingenjörsexamen och dessutom hunnit arbeta vid Electrolux.

Han mottog Konstfacks medalj vid avgången 1967. Av hans nekrolog framgår att i årgången 1967 ingick flera elever som blev välrenommerade konsulter eller designansvariga vid flera företag.

Sven-Eric Juhlin fick anställning på Gustavsbergs plastfabrik med ansvar för designverksamheten. Plastprodukterna han formgav har blivit svenska klassiker. Han blev också pappa till kundkorgarna i KF-affärer som sedan plagierades av andra.

Sven-Eric Juhlin, återvände på gamla dagar till Gustavsberg där han avled den 19 oktober.

Källa: <https://collectiob.nationalmuseum.se>

Impressionisten Auguste Renoir (1841-1919)

Just nu pågår en stor utställning av impressionisternas verk på museet Atheneum i Helsingfors Finland. Bland konstverken finns flera av fransmannen Auguste Renoir. Han är mest känd för sina motiv av unga kvinnor, barn, blommor och landskap. Däremot är han inte särskilt känd för sina skulpturer. De skapades i slutet av hans liv. Då var han gravt rörelsehindrad. På 1890-talet drabbades han av ledgångsreumatism. Det ledde till att han flyttade till Provence närmare bestämt till Cagne.

Han fortsatte att måla men nu med penslarna fastsurrade i hans händer. Han kunde inte böja på fingrarna. Trots sitt funktionshinder beslöt han sig för att pröva på en ny slags konstnärlig teknik, skulpturen. Han fick hjälp av en ung skulptör att skapa en rad märkliga skulpturer. De föreställde huvudsakligen frodiga nakna kvinnor. I mångt och mycket liknade de kvinnorna på hans målningar.

Renoir var också god vän med en annan impressionist nämligen Monet. Tillsammans med denne utvecklade han den skimrande färgskola som utmärkte impressionisterna. På Nationalmuseum i Stockholm finns fyra målningar av Renoir: Ett landskap från Provence, Ung parisiska, I mor Anthonys värdshus och La Grenouillère.

På utställningen i Helsingfors visas också verk av nordiska konstnärer som tagit intryck av impressionismen. Utställningen visas hel januari månad.

Beatrice Christensen Sköld

Dövmuseum blir verklighet

Sveriges Dövas Riksförbund har av Allmänna arvsfonden tilldelats 10.7 miljoner kronor för att inrätta ett dövmuseum i Sverige. Bakgrunden till detta beslut är den förstudie SDR gjort, vilken ledde till att Riksantikvarieämbetet gav förbundet 600 000 kr i bidrag för att göra en förstudie. Nu kommer nästa etapp.

I förstudien föreslår SDR att det görs en kartläggning av befintliga föremål och material som bär vittnesmål om dövas historia. SDR menar att dövas historia är en länk i Sveriges kulturarv som saknas och att det också saknas sammanhållande dokumentation av dövas historia och kulturarv. Förbundets mål har varit att inrätta ett fysiskt museum på Västanviks folkhögskola i Leksand, vilket nu kan bli verklighet.

I förstudien gjorde man en enkätundersökning och djupintervjuer med syfte att få fram hur SDR kan få kunskap om vilket material och vilka önskemål som gäller dövhistoria. Deltagarna i undersökningen representerade dövföreningar runt om i landet.

Handläggare för bidrag för kulturarvsarbete vid Riksantikvarieämbetet är Tove Holm. Hon menar att förstudien var en ambitiös kartläggning av behoven inom ett område som hitintills inte fått någon uppmärksamhet. Den ambitiösa förstudien ledde alltså till att Allmänna arvsfonden under en treårsperiod kommer att etablera ett dövmuseum vid Västanviks folkhögskola. Där kommer man att ställa ut föremål med anknytning till dövas historia men också förmedla det immateriella kulturarvet och de livsberättelser som finns dokumenterade.

Idag är föremål med anknytning till dövas historia spridda över landet. Nu gäller det att samla in materialet som finns i föreningar, skolor och enskildas hem.

Museet kommer att kunna besökas både fysiskt och digitalt. Det finns också en plan för hur man ska göra innehållet intressant och tilltalande för grupper med varierande kunskap om vad det innebär att vara döv.

Ideella organisationer som jobbar med kulturarv har möjlighet att söka bidrag för sådan verksamhet från Riksantikvarieämbetet. , Kontaktperson är Tove Holm, museiavdelningen tel. 08-51918016, e-post: kulturarvsarbete@raa.se

Kommande seminarium

I HandikappHistoriska föreningen vill vi lära av historien. Därför vill vi anordna ett seminarium där utgångspunkten är funktionshinderpolitiken från mitten av 1970-talet fram till dagens förhållanden. Seminariet syftar till att beskriva och analysera de skeenden som har påverkat politiken inom funktionshinderområdet. Från sjuttioalets entusiasm och tro på att det är möjligt att skapa ett jämlikt samhälle, ett samhälle där en människa med funktionsnedsättning inte längre skall möta en massa hinder. En väg mot entusiasm fram till dagens besvikelser. Samma svårigheter nu som då.

Tid och plats för seminariet är ännu inte bestämda men håll utkik. En mer fullständig inbjudan kommer snart.

Seminariet vill belysa det komplexa i utvecklingen. Den ses i ett större sammanhang:-

Vad innebar konventionen?

Som ett första steg mot konventionen kom FN:s standardregler.

Vad sade dessa regler?

Arbeta för en konvention. Hyste förhoppningar om möjligheter att via en konvention genomföra förändringar som skapar ett tillgängligt samhälle.

Vad säger konventionen?

*****

Men vad hände på vägen?

Vi fick försvagade folkrörelser, med särskild inriktning mot funktionshinderrörelsen. Ekonomiska åtstramningar och en stor kris i ekonomin.

Nya strömningar med nyliberalismen som ledstjärna. Samhället skulle få minskad betydelse.

Vi fick nya statliga styrformer med bland annat New Public Management-

Politiken abdikerar. Större makt åt tjänstemännen.

Kommentarer runt föreläsningarna.

Analys av utvecklingen.

Guy Lööv

Dansk skrift om handikappolitik 1933-1980

Vår danska motsvarighet Historisk Selskab for Handicap og Samfund har i serien Handicaphistorisk Tidsskrift (49) gett ut en antologi med uppsatser om olika sidor av omsorgens historia och handikappolitik 1933-1980.

Bland essäerna finns också sådana som bygger på intervjuer av personer som upplevt livet på institutioner. Intressant är även att läsa om de många utredningar som legat till grund för den danska handikappolitiken under tidsperioden. I mångt och mycket påminner den om den svenska. Bland författarna märks Birgit Kirkebaek, Pedagogikprofessorn som ägnat en stor del av sitt liv med att studera handikapphistoria. I flera bidrag redogörs också för hur normaliseringsbegreppet växte fram och blev dominerande på 1970-talet. Den danska normaliseringsideologen Niels Erik Bank-Mikkelsen var den som ledde rörelsen. Han spelade också en stor roll när det gällde arbetet med FN:s standardregler och konvention. ”

Boken, som har den fullständiga titeln Anbragt i saerforsorgens institutioner 1933-1980, Om kamp for anerkendelse og en undskuldning”, kan beställas via info@handicaphistorien.dk

Redaktion: Beatrice Christensen Sköld, Diana Chafik och Anna Wallsten.

Kan nås via beatriceskold@gmail.com